

Υπάρχει μέσος δρόμος μεταξύ των ιδεοληψιών της Αριστεράς και της κυνικότητας της Δεξιάς

Λίγος καιρός είχε περάσει από τότε που ο Θεόδωρος Φέσσας είχε αναλάβει την προεδρία του ΣΕΒ και η Οικονομική είχε μαζί του μια μακρά συζήτηση, όπου είχε τοποθετηθεί (στο τεύχος Ιουλίου 2014) σε ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων.

Με μότο «Τώρα είναι η ευκαιρία να ξαναγίνουμε μια οικονομία παραγωγών», αλλά και με παραδοχές όπως «Μόνο με ικανοποιημένους εργαζομένους μπορεί να πάει μπροστά η οικονομία», είχε πάρει θέσεις που προσέχθηκαν. Είχε ευθέως αποδεχθεί ότι «πρέπει να συνεργαζόμαστε κάθε φορά με την εκλεγμένη Κυβέρνηση – δεν χωρούν πολιτικές τοποθετήσεις». Τώρα, στο τέλος του πολυκύμαντου 2015, ζητήσαμε και πάλι από τον Θ. Φέσσα να τοποθετηθεί μπροστά στα πράγματα και τις εξελίξεις, με δεδομένο ότι σ' όλη αυτή τη διαδρομή δεν έμεινε πίσω ως προς τη συμμετοχή του στη δημόσια συζήτηση. Και μάλιστα όχι μόνο στα στενά πλαίσια του εργοδοτικού συνδικαλισμού.

Όλοι πλέον συμφωνούν ότι μια επανεκκίνηση της οικονομίας σήμερα απαιτεί ένα «επενδυτικό σοκ» της τάξεως των 100 δισ. ευρώ στην 5ετία. Μπροστά στο φαινόμενο αποεπένδυσης των τελευταίων –πολλών– χρόνων, τι προοπτικές έχουμε να δούμε κεφάλαια να τοποθετούνται στην Ελλάδα;

Χαίρομαι που συμφωνούν όλοι, γιατί αν θυμάστε πρώτος ο ΣΕΒ ανέφερε την ανάγκη των επενδύσεων και το ύψος του ποσού που απαιτείται. Αναφερόμαστε σε επενδυτικό «σοκ», γιατί βρισκόμαστε κυριολεκτικά στο παραπέντε. Στην επταετή ύφεση της οικονομίας προστίθεται επιτακτικά το πρόβλημα της αποεπένδυσης και η ανεργία, που –δυστυχώς– δεν πρόκειται να μειωθεί με δημόσιες επενδύσεις ή εποχιακή απασχόληση. Χρειάζεται πλέον διαφορετική προσέγγιση, να δούμε δηλαδή διαφορετικά τον επενδυτικό μας προσανατολισμό και τη νομοθεσία μας, ώστε να προσελκύσουμε ιδιωτικά κεφάλαια. Η γεωπολιτική ανασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου ευνοεί τη χώρα μας. Υπάρχουν αρκετοί ξένοι και Έλληνες επενδυτές που είναι έτοιμοι να διαθέσουν κεφάλαια, αλλά δεν έχουν πειστεί

για τη σταθερότητα του περιβάλλοντος. Κακά τα ψέματα, η αξιοπιστία μας δοκιμάστηκε το 2015. Γ' αυτό το 2016 είναι μια κρίσιμη χρονιά. Αν εισακουστούν οι φωνές του επιχειρηματικού κόσμου, προχωρήσουν οι μεταρρυθμίσεις στην πράξη, λειτουργήσουν σωστά οι τράπεζες, ομαλοποιηθεί το κόστος παραγωγής, επιταχυνθούν οι ιδιωτικοποιήσεις και μοχλευθούν γρήγορα οι ευρωπαϊκοί πόροι, θα δούμε σύντομα μια διαφορετική Ελλάδα.

Τι αληθινές προοπτικές (πέραν του ΕΣΠΑ/ΣΕΣ) υπάρχουν από πλευράς ΕΕ; Φορολογικά, «πού βρίσκεται» ο επιχειρηματικός τομέας της οικονομίας; Προοπτικές; Ρεαλιστικά, όχι ευχές!

Όπως ειπώθηκε, η Ελλάδα χρειάζεται 100 δισ. επενδυτικού κεφαλαίου, ενώ από το ΕΣΠΑ καλύπτονται μόνο τα 20 δισ. περίπου. Συνεπώς, χρειαζόμαστε 80 δισ. ιδιωτικών κεφαλαίων! Είναι ματαιοπονία να περιμένουμε τους δημόσιους πόρους να μας βγάλουν από την κρίση. Σε ό,τι αφορά τη φορολογία, χρειάζεται να κατασταλάξουμε σε ένα δίκαιο σύστημα που θα παίρνει αναλογικά λίγα από τους πολλούς και όχι πολλά από τους λίγους.

Θεόδωρος Φέσσας, αντιπρόεδρος ΣΕΒ

Ο Θεόδωρος Φέσσας είναι πρόεδρος & δ/νων σύμβουλος της Info-Quest και βασικός μέτοχος της εταιρείας από το 1981 που ιδρύθηκε. Το 1999 απέκτησε την εταιρεία ταχυμεταφορών ACS Courier, ενώ το 2001 επεκτάθηκε στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες με την ίδρυση της Q-Telecom. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, σπούδασε μηχανολόγος-ηλεκτρολόγος στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και είναι κάτοχος Master στη Θερμοδυναμική από το Πανεπιστήμιο του Birmingham της Μεγάλης Βρετανίας. Είναι, επίσης, επίτιμος πρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ) και πρόεδρος του Επιχειρηματικού Συμβουλίου Ελλάδας-Κίνας

Η Ελλάδα δεν υπήρξε ποτέ ευνομούμενο Κράτος

Μιλούσατε πρόσφατα για την ανάγκη να προχωρήσει η κοινωνική συναίνεση. Θεωρείτε πως είναι μια διαδικασία που είχε ξεκινήσει και κάποια στιγμή διακόπηκε ή ανασχέθηκε – ή τι; Έπαιξε ρόλο η κρίση;

Το πρόβλημα με την Ελλάδα είναι ότι ποτέ δεν υπήρξε ευνομούμενο Κράτος. Ένα κράτος δικαίου που να είναι σε θέση να ψηφίζει καλούς νόμους, να εφαρμόζει τους νόμους που ψηφίζει και να επιβάλλει κυρώσεις σε όσους δεν τους τηρούν (του ιδίου συμπεριλαμβανομένου). Το διατυπώνει ο κύριος Ράμφος πολύ γλαφυρά και συμφωνώ απόλυτα. Δείχνουμε, οι Έλληνες, πολύ μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους συγγενείς, στους συντοπίτες μας, και λιγότερο πάντως στους θεσμούς. Πού μας οδήγησε αυτή η νοοτροπία, η οποία κρατεί από την ίδρυση του σύγχρονου ελληνικού Κράτους; Ότι ο καθένας έχει βολευτεί με τον γνωστό, τον συγγενή, τον φίλο, τον «δικό του», και ιδιαίτερα τον κομματικό παράγοντα.

Και λοιπόν;

Να το πω ξεκάθαρα. Οι χώρες που προοδεύουν οικονομικά το κάνουν διότι διαθέτουν στέρεους θεσμούς και περιβάλλον νομικής ασφάλειας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Εδώ ο καθένας βάζει το χέρι στην τσέπη του άλλου! Ο δημόσιος υπάλληλος στον επιχειρηματία, ο επιχειρηματίας στον πελάτη και τελικά ο λογαριασμός έρχεται στον φορολογούμενο. Όμως κι αυτός έχει συνειδητοποιήσει τι συμβαίνει...

Δηλαδή;

Δηλαδή όταν οι φόροι του δεν έχουν σωστή διαχείριση (από οποιαδήποτε κυβέρνηση, δεν είναι θέμα της παρούσης μόνο), αισθάνεται ότι πρέπει να αμυνθεί. Οπότε έχει γίνει εθνικό спор είτε η φοροδιαφυγή, είτε η φοροαποφυγή.

Ερμηνεία αυτού;

Δείτε, όταν ο Έλληνας έχει την αίσθηση ότι τα χρήματά του δεν θα τα διαχειριστούν σωστά, ότι δεν θα πάρει κάτι πίσω (σύνταξη, υπηρεσίες υγείας, παιδείας, συγκοινωνίες κ.λπ.), πώς να προκύψει συναίνεση; Έχουμε επιπλέον στο DNA μας τον υπερατομικισμό, δεν εμπιστευόμαστε, δεν δίνουμε κάποια εξουσιοδότηση στο σύστημα. Μόλις οι αντιπρόσωποί μας πουν κάτι που θίγει τα στενά συμφέροντά μας, εξεγείρομαστε.

Πότε υπήρξε μία στοιχειώδης συναίνεση; Μόνο πριν από την καταστροφή. Μπροστά στον κίνδυνο να χαθούν όλα τα κεκτημένα που με τόσο κόπο πέτυχε η Ελλάδα τα τελευταία 40 χρόνια, άρχισαν να υπάρχουν ορισμένες συγκλίσεις. Περίεργες συγκλίσεις κάποιες φορές, όχι αναγκαστικά θετικές, αφού και ορισμένα ήσσονος σημασίας θέματα έγιναν λάβαρα για αγώνες.

Άλλο ερώτημα τώρα: Η έννοια του «ξεχείλισε το ποτήρι» σας προβληματίζει; Προβληματίζει εν γένει;

Θα έλεγα ότι η καταστροφή έχει πλησιάσει επικίνδυνα. Επικίνδυνα! Με τους άξιους νέους, που βρίσκουν ήδη διέξοδο και δουλειές στο εξωτερικό, σ' ένα ελεύθερο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, με τη δύναμη της γνώσης και του ταλέντου τους. Όσο η παγκοσμιοποίηση επικρατεί, σου λέει ο άλλος «Θα 'ρχομαι εδώ για διακοπές» ή πάλι «Άντε να μεγαλώσουν τα παιδιά...» Όπως βλέπουμε ήδη, διάφορες επιχειρήσεις – κυρίως ναυτιλιακές, υπάρχουν όμως και άλλες – επιλέγουν να μετεγκατασταθούν σε άλλες χώρες με ανοιχτούς ορίζοντες και σωστή διαχείριση. Η φυγή κεφαλαίου, ανθρώπινου και επιχειρηματικού, από τη χώρα είναι μείζον εθνικό πρόβλημα και πρέπει να μας απασχολήσει όλους. Το ζήτημα πλέον είναι ποιες αντιστάσεις απομένουν – και πόσο γρήγορα όλοι μαζί μπορούμε να αναστρέψουμε την κατάσταση.

Η διεύρυνση της φορολογικής βάσης έχει προχωρήσει, αλλά μένουν πολλά να γίνουν. Κυβέρνηση και θεσμοί χρειάζεται να εγκύψουν με σοβαρότητα στον τρόπο φορολόγησης της παραγωγής και να άρουν την αντιπαραγωγική υπερφορολόγηση των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.

Κοινωνικοασφαλιστικά, αντίστοιχα, πού βρισκόμαστε την παραμονή της μείζονος ασφαλιστικής μεταρρύθμισης; Προοπτικές;

Όλοι αναγνωρίζουν ότι χάθηκαν ευκαιρίες για μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, που τώρα το βρίσκουμε μπροστά μας με τη μορφή χιονοστιβά-

δας. Τώρα έχουμε να αντιμετωπίσουμε τη γήρανση, την ανεργία, τα βάρη που φορτώνεται η νέα γενιά. Πρώτο μέλημα είναι να ξεκινήσει ο κοινωνικός διάλογος για να γνωρίζουμε όλοι τις προθέσεις όλων – και κυρίως τις προθέσεις της κυβέρνησης. Σε κάθε περίπτωση, μια μεταρρύθμιση δεν μπορεί να είναι δίκαιη αν γίνει εξισωτικά προς τα κάτω και στερήσει από το σύστημα μελλοντικά έσοδα μέσω υψηλών εισφορών. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών. Τις υψηλές ασφαλιστικές εισφορές τις πληρώνει τελικά ο εργαζόμενος, αφού χάνει μέρος του μισθού του, και ο άνεργος, που δεν βρίσκει δουλειά.

Έχουμε κατά καιρούς σειρά μελετών και εκθέσεων (Ernst+Young, BCG, IOBE, ΚΕΠΕ) σχετικά με κλαδικές κ.ο.κ. επιλογές για αναπτυξιακή στροφή της οικονομίας. Χρησιμεύουν/μπορούν να χρησιμεύσουν αυτού του είδους οι σχεδιασμοί; Πώς, αλήθεια;

Όλα αυτά τα χρόνια έχουν γίνει αξιολογικές μελέτες, που τα συμπεράσματά τους συγκλίνουν. Προτείνουν όμως μεταρρυθμίσεις στην οικονομία και στον τρόπο διακυβέρνησης, που δεν θεωρήθηκαν βολικές για μεγάλη μερίδα του πολιτικού κόσμου, πιθανόν και από κάποια μέλη της επιχειρηματικής κοινότητας. Για να σας φέρω ένα πρόσφατο παράδειγμα, πώς θα δημιουργηθούν επιχειρηματικά

πάρκα όταν δεν προσδιορίζονται οι χρήσεις γης; Πώς θα σταθεί μια ενεργοβόρα βιομηχανία ισότιμα στις ξένες αγορές, όταν πληρώνει συγκριτικά υψηλό κόστος ενέργειας; Μιλάμε για ουσιώδη ζητήματα που πρέπει να λυθούν πριν μιλήσουμε για επενδύσεις στον αγροδιατροφικό τομέα, στα logistics, στις υπηρεσίες πρόνοιας, στις τεχνολογίες πληροφορικής και τη μεταποίηση. Τώρα που υπάρχει η υπογραφή του 80% του ελληνικού Κοινοβουλίου στη νέα συμφωνία με την ΕΕ, χρέος των κοινωνικών εταίρων, των συνδικάτων, των επιχειρηματικών ενώσεων, της κοινωνίας των πολιτών, είναι να πιέσουμε όλοι για τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης, προτού μιλήσουμε για στόχους.

Ο ΣΕΒ έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα του ενεργειακού κόστους για τη βιομηχανία: Βλέπετε κάποια πρόοδο;

Προφανώς έχουμε δώσει έμφαση, καθώς αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Οι τιμές του φυσικού αερίου (με τον υψηλό ειδικό φόρο κατανάλωσης) όσο και της ηλεκτρικής ενέργειας είναι αρκετά υψηλότερες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και πλήττουν σοβαρά την ενεργοβόρο βιομηχανία. Συνεπώς χρειάζονται και επιμέρους μέτρα ελάφρυνσης του κόστους, αλλά και μια συνολική ενεργειακή στρατηγική που θα συνθέτει τους στόχους για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Ο ΣΕΒ προτείνει να αξιοποιήσουμε τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις. Εξαιρετικά κρίσιμη παράμετρος είναι η ύπαρξη ενεργειακής σύνδεσης της Ελλάδας με την Ευρώπη, ώστε να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική αγορά ενέργειας και να γίνουν οι σχετικές επενδύσεις. Τελευταία διαπιστώνουμε θετική ανταπόκριση από την πλευρά της ΔΕΗ (διμερή συμβόλαια, διαπραγμάτευση με ενεργοβόρες βιομηχανίες), αλλά, εξαιτίας της συνθετότητας του ζητήματος, χρειάζεται συνολική προσέγγιση.

Έχετε ταχθεί υπέρ της γενίκευσης της χρήσης ηλεκτρονικών συναλλαγών. Είναι κάτι τέτοιο αληθινά υλοποιήσιμο υπό ελληνικές συνθήκες; Είσαστε βέβαιοι ότι δεν θα δημιουργηθεί νέα

Χωρίς θύματα ευτυχώς η έκρηξη στην οδό Ξενοφώντος – αλλά μήπως θύμα υπήρξε η επάνοδος στην ομαλότητα;

γενιά εμποδίων στις συναλλαγές; Πώς θα «επανεέλθουν» στην επίσημη οικονομία το 40+ δισ. που διακρατούνται εκτός τραπεζικού συστήματος;

Πράγματι, θεωρούμε ότι οι ηλεκτρονικές συναλλαγές πρέπει να εφαρμοστούν καθολικά, δηλαδή σε όλο το φάσμα των συναλλαγών μεταξύ του κράτους, των επιχειρήσεων και των πολιτών. Τα δημοσιονομικά οφέλη θα είναι εντυπωσιακά: διαφάνεια στις συναλλαγές, εξοικονόμηση έως 1,5 δισ. ευρώ από τη χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, αλλά και καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, περιορίζοντας ή εξαλείφοντας έως και το 70% της μη απόδοσης του ΦΠΑ, που ανέρχεται σε αρκετά δισεκατομμύρια. Αν το Δημόσιο υιοθετήσει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, θα δούμε μια αξιοσημείωτη αύξηση των φορολογικών εσόδων. Όσο για τα χρήματα που βρίσκονται εκτός τραπεζών, θα επανεέλθουν στις τράπεζες και στην αγορά μόνο αν αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη και οι πολίτες νιώσουν ασφαλείς να αποταμιεύσουν.

«Μετά την ανακεφαλαιοποίηση», τι θα γίνει με το μεγάλο κενό της ρευστότητας; Υπάρχει χρονική προοπτική, κάπου, στον ορίζοντα;

Τη ρευστότητα επηρεάζει η διαχείριση των κόκκινων δανείων. Οι καλές επιχειρήσεις έχουν πρόσβαση στον δανεισμό, αλλά με υψηλό επιτόκιο. Οι περισσότερες

επιχειρήσεις δεν μπορούν να δανειστούν εξαιτίας των προβληματικών τους ισολογισμών, που λειτουργούν απαγορευτικά για τον δανεισμό τους από τις τράπεζες. Συνεπώς, προέχει η βιώσιμη λύση για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η οποία θα ξεκλειδώσει πόρους μέσα από την αναδιάρθρωση, την πώληση και εν τέλει την εξυγίανση επιχειρήσεων. Όσο πιο γρήγορα προχωρήσει η ρύθμιση των κόκκινων δανείων, τόσο πιο σύντομα θα επανέλθει η ρευστότητα στο σύστημα.

Έχετε πει ότι ο ΣΕΒ θα συμβάλει στο κινήγι της διαφθοράς. Πώς; Τι μπορεί να κάνει ο εργοδότης;

Πολλά πράγματα! Να κόβει τιμολόγια σε όλες τις συναλλαγές. Να πληρώνει ηλεκτρονικά τις δαπάνες, να βοηθήσει στη γενίκευση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Να καταπολεμήσει στην πράξη τη μαύρη οικονομία. Θα ακουστεί κοινότοπο, όμως όταν το κάνουν όλοι αυτό, τότε το ποσοστό της μαύρης οικονομίας θα συρρικνωθεί. Μην ξεχνούμε ότι στη διαφθορά πάντα υπάρχουν δύο: αυτός που διαφθείρεται κι εκείνος που διευκολύνει.

Αίσθηση για την έκταση της μαύρης οικονομίας;

Οι μελέτες του ΟΟΣΑ και της ΕΕ δείχνουν ότι είναι γύρω στο 30%. Αυτή είναι η κρατούσα αντίληψη, την οποία δεν έχω λόγο να αμφισβητήσω.

Υψηλές εργοδοτικές εισφορές: Σας απασχολεί; Πόσο;

Ναι, είναι απαράδεκτα υψηλές και αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στην καταπολέμηση της ανεργίας. Και να σας πω γιατί; **Γιατί είναι φόρος επί της εργασίας:** εκ των πραγμάτων, η κάθε επιχείρηση διαμορφώνει το μοντέλο λειτουργίας της λαμβάνοντας υπόψη διάφορα κόστη – ένα απ' αυτά είναι και το εργασιακό κόστος. Στην τρέχουσα συγκυρία, οι προϋπολογισμοί των επιχειρήσεων είναι συμπιεσμένοι, οπότε αν θεωρηθεί ότι η μισθοδοσία μόνο κατά το ήμισυ καταλήγει στους εργαζομένους, γιατί τα υπόλοιπα είναι εισφορές και φόροι, θα λείψουν πόροι από τους εργαζομένους. Ή, θα πληρωθούν τα ίδια χρήματα σε λιγότερους εργαζομένους, άρα ανεβαίνει η ανεργία. Είναι αναγκαίο, είναι απαραίτητο να συνειδητοποιηθεί αυτό. Δυστυχώς

Στα γραφεία του ΣΕΒ, ο Θεόδωρος Φέσσας συνομιλεί με την Αλεξάνδρα Κ. Βοβολίνη και τον Αντώνη Δ. Παπαγιαννίδη

συνειδητοποιείται καθυστερημένα στην πράξη, με τον χειρότερο τρόπο...

Σε ένα τελευταίο κείμενο Φέσσα διαβάσαμε ότι «ήρθε η ώρα για έναν ιστορικό συμβιβασμό». Ποιος να συμβιβαστεί με ποιον; Και πώς;

Η φράση ειπώθηκε από τον Μπερλιγκουέρ, ο οποίος τη δεκαετία του '70 εισήγαγε αυτή την πρόταση στην πολιτική ζωή της Ιταλίας ως ηγέτης της Αριστεράς. Από τότε οι Ιταλοί προόδευαν πολύ περισσότερο από εμάς, θα συμφωνείτε υποθέτω.

Το πρόβλημα μ' εμάς είναι ότι συχνά η πολιτική συζήτηση ανάγεται σε προσλαμβάνουσες μιας άλλης, παλιάς εποχής. Όμως ο κόσμος έχει αλλάξει, το Τείχος του Βερολίνου έχει πέσει, το μοντέλο που πρόσβευε τότε η Αριστερά δεν λειτουργεί – μπορεί σαν ιδέα να ήταν σωστό, όμως στην πράξη αποδείχθηκε αναποτελεσματικό. Αντί να φέρει ευημερία στον κόσμο, έφερε μοίρασμα φτώχειας – και η ευρωπαϊκή Αριστερά το διαπίστωσε έγκαιρα. Όταν και η στροφή της στον ρεαλισμό.

Όμως, ο ιστορικός συμβιβασμός στην Ιταλία έγινε τη δεκαετία του '70. Θυμηθείτε ότι μεγάλη ιταλική βιομηχανία έστειλε τους αρχισυνδικαλιστές της για διακοπές (με τα έξοδα πληρωμένα) στη Σοβιετική Ένωση, να δουν πώς λειτουργούσε η οικονομία (και η κοινωνία)

στην πράξη. Έτσι προέκυψε η Αριστερά του ρεαλισμού – κι αυτό αποτυπώθηκε στην πολιτική ζωή της Ιταλίας σαν «ιστορικός συμβιβασμός».

Σ' αυτό αναφέρθηκα, όντως, πριν από το δημοψήφισμα. Κι αυτό εννοούσα: ότι μεταξύ ιδεοληψιών της Αριστεράς και κυνικότητας της Δεξιάς, υπάρχει ένας μέσος δρόμος.

Που είναι;

Και κοινωνικά δίκαιος και οικονομικά αποτελεσματικός.

Ωραία, αλλά «ακούγονται» τέτοια πράγματα, ιδίως μέσα στην κρίση; Ακόμη και από εμάς, τα media;

Διάφορα άρθρα που διαβάζω δείχνουν ότι, με τον έναν τρόπο ή τον άλλο, ακούγονται.

Πράξη γίνονται;

Απαιτείται κοινή αντίληψη των προβλημάτων και κατανόηση των μεγάλων αδιεξόδων που έχει συσσωρεύσει το χρεοκοπημένο αναπτυξιακό υπόδειγμα, για να γίνουν πράξη. Και, δυστυχώς, δεν έχουμε φτάσει ακόμη σε αυτό το σημείο, παρά την πολυετή κρίση.

Βέβαια, ως ΣΕΒ είχατε κάνει τη δική σας κίνηση, ήδη το 2014, όταν μαζί με τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο είχατε υπο-

δεχθεί τον Αλέξη Τσίπρα με κάποια πανηγυρικότητα στη Γενική Συνέλευση του ΣΕΒ...

Ο ΣΕΒ έχει θεσμική υποχρέωση να συνομιλεί με όλους τους πολιτικούς χώρους και να επικοινωνεί με αποτελεσματικότητα τις θέσεις των επιχειρήσεων τόσο προς την εκάστοτε κυβέρνηση όσο και προς την εκάστοτε αντιπολίτευση. Δεν πρέπει να υπάρχουν στεγανά, ούτε από τη δική μας πλευρά προς ένα αριστερό κόμμα ούτε και από μια αριστερή κυβέρνηση προς τον σύνδεσμο των εργοδοτών. Άλλωστε, τα προβλήματα της οικονομίας είναι κοινά και εξαιρετικά σύνθετα, και οι όποιες λύσεις, προκειμένου να είναι βιώσιμες, προϋποθέτουν ότι θα καθίσουμε όλοι στο ίδιο τραπέζι του διαλόγου.

Αυτό ζητούμε και σήμερα από τον πρωθυπουργό και το οικονομικό επιτελείο όταν θέτουμε το ζήτημα της μεγάλης επενδυτικής κινητοποίησης που είναι αναγκαία για την επανεκκίνηση της οικονομίας. Περιμένουμε ακόμη από τον πρωθυπουργό να δρομολογήσει συναντήσεις με τον ΣΕΒ για να μας πει «ελάτε να δούμε πώς θα χαράξουμε αναπτυξιακή πολιτική». Πάντως στον ΣΕΒ δεν χαϊδεύουμε αυτιά. Είμαστε εδώ για να στηρίξουμε μια εθνική προσπάθεια εξόδου από την κρίση, αλλά και να αναδείξουμε κάθε αστοχία ή παλινωδία επιχειρεί να μας γυρίσει πίσω στο φαύλο καθεστώς.

OE